

OPINTOTUKI 2010

Tämä lehtinen on tiivistelmä lukuvuoden 2010–2011 opintotuesta. Saat tarkempaa tietoa opintotuen myöntämisestä ja hakemisesta Opiskelijalle-esityksestä ja Kelan internetsivuilla (www.kela.fi).

OPINTOTUKI - MITÄ SE ON ?

Opintotuen tarkoituksena on turvata opiskeluaikaisen toimeentulosi rahoitus siltä osin, kun opintojen rahoitus ei ole vanhempiesi velvollisuus tai et ole turvannut toimeentuloasi muulla tavoin. Tuen myöntämisperusteita ovat päätoiminen opiskelu, opinnoissa edistyminen ja taloudellisen tuen tarve.

Opintotuki koostuu opintorahasta, asumislisästä ja opintolainan valtiontakauksesta. Opintoraha ja asumislisä ovat valtion rahoittamia avustuksia, jotka maksetaan kuukausittain. Opintoraha on veronalaista tuloa. Jos sinulle on myönnetty opintolainan valtiontakaus, sinun tulee hakea opintolainaa pankista, joka päättää lainan myöntämisestä. Pankki tarkistaa takauksen tiedot Kelasta.

MITÄ OPINTOJA TUETAAN ?

Opintotukea myönnetään peruskoulun jälkeistä vähintään kaksi kuukautta yhtäjaksoisesti kestävästä päätoimisesta opiskelusta varten lukioissa, kansanopistoissa, ammatillisissa oppilaitoksissa ja korkeakouluissa sekä niihin rinnastettavissa oppilaitoksissa. Tukea voidaan myöntää myös opintoihin ulkomailla.

Päätoimisina pidetään opintoja korkeakoulututkinnon suorittamiseksi. Muut korkeakouluopinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on keskimäärin vähintään viisi opintopistettä opiskelukuukautta kohti. Ammatilliset ja muut opinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on keskimäärin vähintään kolme opintoviikkoa opiskelukuukautta kohti (tai 25 viikkotuntia). Lukio-opinnot ovat päätoimisia, kun niiden laajuus on vähintään 75 kurssia. Jos olet lukiolainen, sinun on osallistuttava lukukauden aikana vähintään 10 kurssiin tai kahteen yötutkinnon kokeeseen. Aikuisille tarkoitettuihin lukio-opintoihin ei kuitenkaan myönnetä opintotukea.

OPINTOTUEN MYÖNTÄMISPERUSTEET

Opintotuen suuruus määräytyy oppilaitosryhmän sekä ikäsi, siviilisäätyisi ja asumismuotosi mukaan. Opintotukea ei myönnetä, jos saat eläkettä (pois lukien perhe-eläke), kuntoutusrahaa, työttömyysturvaa, vuorottelukorvausta, aikuiskoulutustukea (opintolainan valtiontakaus voidaan myöntää), oppisopimuskoulutuksen etuuksia, muun maan opintotukea tai asevelvollisen päivärahaa. Tuen tarvetta harkittaessa otetaan huomioon omat tulosi ja joissain tapauksissa vanhempiesi tulot.

OPINTOTUKIETUUKSET

Opintorahaa voit saada, kun lapsilisäoikeutesi päättyy. Kun olet täyttänyt 17 vuotta, opintoraha voidaan myöntää sinulle seuraavan kuukauden alusta lukien.

Asumislisää voit saada, jos asut vuokralalla tai asumisoikeusasunnossa. Asumislisän saamisessa ei ole ikärajaa. Asumislisää ei myönnetä, jos asut vanhempiesi kanssa, oman tai puolisesi lapsen kanssa (eräin poikkeuksin) taikka omistamassasi tai puolisesi omistamassa asunnossa. Jos et ole oikeutettu asumislisään näillä perusteilla, voit hakea yleistä asumistukea verkossa www.kela.fi/asiointi.

Opintolainan valtiontakaus myönnetään opintorahaa saavalle eräin poikkeuksin. Muualla kuin vanhempiesi luona asuva alle 17-vuotias (vanhempiesi tulot vaikuttavat) tai 18–19 -vuotias voi saada lainatakuksen ilman opintorahaa. Jos olet lukiolainen, lainatakuus myönnetään vain, jos saat opintorahaa. Lainatakuusta ei myönnetä, jos Kela on takaajana maksanut aiempia lainojasi tai jos sinulla on luottotietoihin merkitty maksuhäiriö, ellei takauksen myöntämiselle ole erityisiä syitä.

Opintolainoja myöntävät Suomessa toimivat pankit. Lainan korosta, takaisinmaksusta ja muista lainaehtoista sovit yhdessä pankin kanssa. Lainan nostoerät on kerrottu opintotukipäätöksessäsi. Korot päämitetään (lisätään lainapääomaasi) niiden lukukausien aikana, joina saat opintotukea, ja tuen maksamisen päättymistä seuraavana lukukautena. Kun muu osa korosta päämitetään, maksat itse jo opiskeluaikana yhden prosentin koron puolivuositain, jos se on vähintään 15 euroa.

Jos olet aloittanut korkeakouluopintosi läsnä olevana lukuvuonna 2005–2006 tai sen jälkeen, voit saada **opintolainavähennyksen** verotuksessa. Voit saada lainavähennyksen jos suoritat korkeakoulututkinnon määräajassa ja sinulla on tutkinnon suorittamislukukauden lopussa näiden opintojen aikana nostettua opintolainaa yli 2 500 euroa. Vähennyksen suuruus on 30 % huomioon otettavan opintolainan 2 500 euroa ylittävää määräästä.

Jos olet korkeakouluopiskelija, olet oikeutettu **ateriatuettuun ruokailuun**. Tuki maksetaan ravintolan pitäjälle ja se on 1,67 euroa aterialta. Toisella astella tutkintoa suorittavilla on oikeus ilmaiseen ateriaan.

Opintorahan perusmäärät (euroa kuukaudessa, brutto):

	Toinen aste	Korkeakoulu
1. Avioliitossa oleva tai elatusvelvollinen	246	298
2. Itsenäisesti asuva 20 vuotta täyttänyt	246	298
3. Itsenäisesti asuva 18–19 -vuotias	246 ↓	298
4. Itsenäisesti asuva alle 18-vuotias	100 ⇕	145 ↑
5. Vanhempansa luona asuva 20 vuotta täyttänyt	80 ↑	122 ↑
6. Vanhempansa luona asuva alle 20-vuotias	38 ⇕	55 ↑

Vanhempien tulojen perusteella voidaan opintorahaa:

↑ = korottaa

⇕ = korottaa tai alentaa

↓ = alentaa

Korkeakouluilla tarkoitetaan yliopistoja, ammattikorkeakouluja ja korkeakoulujen täydennyskoulutuskeskuksia. Muut oppilaitokset kuuluvat toiseen asteeseen.

län mukaista korkeampaa tukea saa sen kuukauden alusta lukien, jona määrätty ikä täyttyy.

Olet oikeutettu opintorahan vähävaraisuuskorotukseen, jos saat muuta kuin oppilaitosryhmäsi suurinta mahdollista opintorahaa (taulukossa kohdat 4-6) ja jos vanhempiesi verotettavat tulot ovat enintään 39 000 euroa vuodessa. Korotus on täysimääräinen alle 22 770 euron vuosituloilla, jonka jälkeen korotus pienenee asteittain.

Jos kuukausittainen opintorahasi on vähintään 170 euroa, opintorahasta toimitetaan 10 prosentin ennakonpidätys. Ennakonpidätys voidaan suorittaa myös Kelalle tai opintotukilautakunnalle toimittamasi verokortin mukaisesti. Jos saat opintorahaa ja sinulla ei ole muita tuloja, et maksa opintorahavähennyksen ansiosta veroa.

Asumislisä on 80 prosenttia vuokrasta. Asumislisää ei myönnetä alle 33,63 euron kuukausivuokrasta eikä 252 euron kuukausivuokran ylittävistä osista. Asumislisän enimmäismäärä on siten 201,60 e/kk. Jos asuntonsi on vuokrattu vanhemmaltasi tai se on vanhempasi omistama, asumislisäsi on enintään 58,87 e/kk. Jos tällainen asunto on samassa kiinteistössä kuin vanhemman vakituinen asunto, asumislisäsi on enintään 58,87 e/kk ja opintorahasi on samansuuruinen kuin vanhemman luona asuvalla.

Opintolainan valtiontakauksen kuukausimäärät ovat:

Toinen aste: alle 18-vuotias	160	Toinen aste: 18 vuotta täyttänyt	300
Aikuiskoulutustukea saava	300	Korkeakoulu	300

MITEN TULOT VAIKUTTAVAT OPINTOTUKEEN ?

Opintotuessa **omien tulojen** tuloharkinnassa tulonasi otetaan huomioon saamasi apurahat ja veronalaiset tulot koko kalenterivuoden ajalta (opintotuki pois lukien). Vuosituloraja on henkilökohtainen ja se perustuu käyttämiesi tukikuukausien määrään. Jokaista opintoraha- tai asumislisäkuukautta kohden sinulla voi olla tuloa 660 euroa ja jokaista tuetonta kuukautta kohden 1 970 euroa. Esimerkiksi yhdeksällä tukikuukaudella vuosituloraja on 11 850 euroa. Vuositulorajan mukaiset muut tulot voit saada milloin vain kalenterivuoden aikana.

Tulojasi ei tutkita tukea myönnettäessä, vaan sinun on itse huolehdittava siitä, että vuositulorajasi ei ylitä. Voit vaikuttaa vuositulorajaasi perumalla etukäteen tukea tai palauttamalla maksettuja tukia tukivuotta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Tulovalvonta tehdään verotustietojesi perusteella. Jos vuositulosi ovat suuremmat kuin vuosituloraja, sinulta peritään takaisin opintorahaa ja asumislisää. Takaisin perittävään määrään lisätään opintotukilain mukainen 15 %:n korotus.

Tuloista, jotka on maksettu sinulle ennen opiskelun aloittamiskuukautta tai valmistumiskuukauden jälkeen, ei lasketa mukaan sitä osuutta, joka ylittää keskimäärin 1 970 euroa kuukaudessa.

Jos tutkintoosi pakollisena kuuluvan päätoimisen työssäoppimisjakson tai työharjoittelun ajalta maksettava palkka on vähintään keskimäärin 660 e/kk, opintorahaa ei myönnetä. Lainatakaus ja asumislisä voidaan kuitenkin tällöin myöntää. Myös oppilaitoksen myöntämä apuraha voi estää opintorahan maksamisen. Ulkomaiseen opiskelijavaihtoon tarkoitettuja apurahoja ei oteta tulona huomioon.

Sinun on ilmoitettava saamasi apurahat, oppilaitoksen maksamat avustukset, harjoittelu- ja työssäoppimisjaksojen palkat ja ulkomailla saamasi tulot opintotuen myöntäjälle.

Vanhempiesi tulot vaikuttavat opintorahaasi, jos olet alle 20-vuotias toisen asteen opiskelija. Asumislisääsi vanhempiesi tulot vaikuttavat, jos olet alle 18-vuotias toisen asteen opiskelija. Vanhempiesi yhteenlaskettujen vuositulojen tuloraja on 40 800 euroa. Jokainen tulorajan ylittävä täysi 1 010 euroa pienentää opintorahaa ja

asumislisää viidellä prosentilla. Jos vanhempiesi yhteenlasketut vuositulot ovat vähintään 61 000 euroa, tuke-
si evätään kokonaan. Vanhempiesi tuloja ei oteta huomioon, jos olet avioliitossa tai elatusvelvollinen. Van-
hempiesi tuloina käytetään yleensä viimeksi vahvistetun verotuksen tietoja.

KUINKA PITKÄKSI AIKAA VOIT SAADA OPINTOTUKEA?

Jos olet aloittanut korkeakouluopintosi lukuvuonna 2005–2006 tai sen jälkeen, suoritettavan tutkintosi
enimmäistukiaika määräytyy sen tavoitteellisen suoritusajan perusteella. Yhden lukuvuoden eli 60 opintopis-
teen opinnot oikeuttavat 9 kuukauden tukeen ja yhden lukukauden opinnot 5 kuukauden tukeen. Enimmäistu-
kiaika on näin laskettu tukiaika lisättynä 10 tukikuukaudella.

Jos sinut on esimerkiksi valittu suorittamaan alempi ja ylempi korkeakoulututkinto, joiden yhteenlaskettu
laajuus on 300 opintopistettä, tutkinnon enimmäistukiaika on 55 kuukautta. 210 opintopisteen laajuisen am-
mattikorkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on 3,5 lukuvuotta ja enimmäistukiaika siten 42 kuu-
kautta.

Jos olet aloittanut korkeakouluopintosi ennen lukuvuotta 2005–2006, suoritettavan tutkinnon
enimmäistukiajat on määriteltävä tutkintokohtaisesti (55–65 kk ylempässä korkeakoulututkinnossa ja 45–55 kk
ammattikorkeakoulututkinnossa).

Yhden korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen voit saada käyttöösi lisätukikuukausia ja voit käyttää
ne ja säästyneet tukikuukaudet jatko-opintoihisi tai muihin korkeakouluopintoihisi. Voit saada opintotukea
korkeakouluopintoihin yhteensä enintään 70 kuukautta.

Jos aloitat uudet korkeakouluopinnot keskeyttämisen jälkeen, jäljellä oleva tukiaika lasketaan vähentä-
mällä käyttämäsi tukikuukaudet uuden tutkinnon suorittamiseksi tarkoitetusta tukiajasta. Toisen asteen opin-
toihin käyttämäsi opintotuki ei lyhennä korkeakouluopintojen opintotukiaikaa.

Ammatillisessa koulutuksessa voit saada opintotukea opintojen laajuutta vastaavan ajan. Tämän jäl-
keen voit saada opintotukea samoihin opintoihin vain, jos oppilaitos on myöntänyt sinulle pidennystä opintojen
suoritusaikaan ja opintosi ovat päätoimisia.

Lukion oppimäärä tulee suorittaa enintään neljässä vuodessa. Tuki myönnetään kolmeksi ensimmäi-
seksi opiskeluvuodeksi (opintojen alkamisesta lukien). Tämän jälkeen voit saada opintotukea samoihin opin-
toihin vain, jos oppilaitos on myöntänyt sinulle pidennystä opintojen suoritusaikaan ja opintosi ovat päätoimi-
sia.

TUKEA AIKUISOPISKELIJOILLE

Jos olet ollut työelämässä vähintään kahdeksan vuotta, saatat olla oikeutettu Koulutusrahaston myöntämään
aikuiskoulutustukeen. Lisätietoja aikuiskoulutustuesta saat Koulutusrahastosta (www.koulutusrahasto.fi).

Jos saat aikuiskoulutustukea vähintään yhtäjaksoisen 8 viikon ajan, Kela voi myöntää sinulle opinto-
lainan valtiontakauksen. Valtiontakauksen ehdot ovat samat kuin opintotuen opintolainassa.

Voit saada lainatakauksen aikaisintaan sitä kuukautta edeltävän kuukauden alusta, kun hakemus on
saapunut Kelaan tai oppilaitokseen. Voit hakea aikuiskoulutustukeen liittyvää lainatakausta sähköisesti Kelan
asiointipalvelussa tai OT12-lomakkeella.

ULKOMAALAISEN OPINTOTUKI

Jos et ole Suomen kansalainen, voit saada opintotukea Suomessa harjoitettaviin opintoihin, jos asut Suo-
messä vakinaisesti ja jos Suomessa oleskelusi peruste on muu kuin opiskelu. Sinun on oltava rekisteröitynä
väestötietojärjestelmään Suomessa vakinaisesti asuvaksi. Suomessa oleskelun peruste selvitetään esimer-
kiksi oleskeluluvan, rekisteröinnin tai oppilaitokseen hyväksymisen perusteella. Sinun tulee liittää opintotuki-
hakemukseen ulkomaalaisliite (Kelan lomake OT10).

OPINTOTUKEA ULKOMAILLA OPISKELUUN

Opintotuki voidaan myöntää ulkomailla opiskeluun, jos opintosi sisältyvät Suomessa suorittamaasi tutkintoon
tai ne vastaavat opintotukeen oikeuttavia opintoja Suomessa. Ainoastaan Suomen, EU- tai ETA-maan tai
Sveitsin kansalaiset ja heidän perheenjäsenensä voivat saada opintotukea kokonaan ulkomailla suoritettaviin
opintoihin. Edellytyksenä on, että sinulla on ollut vakinainen kotikunta Suomessa vähintään kahden vuoden
ajan opintojen aloittamista edeltävän viiden vuoden aikana (eli opintotukea ei myönnetä, jos olet ennen opin-
tojen aloittamista asunut ulkomailla yli kolme vuotta). Jos et ole Suomen kansalainen, sinulta edellytetään
lisäksi, että sinulla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu oikeus pysyvään oleskeluun Suomessa tai että olet työn-
tekijänä Suomessa ja opintosi liittyvät läheisesti kyseiseen työhösi taikka että olet jäänyt työttömäksi ilman
omaa syytäsi. Jos olet työntekijän perheenjäsen, sinulle voidaan myöntää opintotuki samoin perustein kuin
Suomen kansalaiselle.

Opintoraha on ulkomailla opiskelevalla samansuuruinen kuin Suomessa opiskelevalla - ammatillisessa
oppilaitoksessa opiskelevan opintorahat myönnetään kuitenkin korkeakoulusummilla. Ulkomailla opiskelevan
asumislisä on yleensä 210 e/kk ja opintolainan valtiontakaus 440 e/kk korkeakouluopinnoissa ja 360 e/kk
toisen asteen opinnoissa.

AVUSTUSTA OPINTOLAINOJEN KORONMAKSUUN

Kela maksaa valtion takaamien opintolainojen korot eräissä tapauksissa kokonaan. Jos olet pienituloinen, olet oikeutettu korkoavustukseen edellyttäen, että markkinaehtoisessa opintolainassasi korkoja ei pääomiteta (lisätä lainapääomaasi) ja korkotukilainassa sinulle ei ole maksettu opintotukea koron säännönmukaista erääntymiskaukua edeltävän viiden kuukauden aikana. Pienituloisuudella tarkoitetaan, että saamasi bruttotulot ovat koronmaksukuukautta edeltävän neljän kuukauden aikana keskimäärin enintään 775 euroa kuukaudessa. Tuloraja on korkeampi, jos sinulla on alaikäisiä lapsia. Korkoavustusta haetaan erillisellä lomakkeella. Asevelvollisuusajana erääntyvien korkojen maksuun sinun on haettava sotilasavustusta.

MITEN OPINTOTUKEA HAETAAN JA MAKSETAAN?

Hae opintotukea verkossa Kelan asiointipalvelussa (www.kela.fi/asiointi). Vaihtoehtoisesti voit täyttää opintotukihakemuksen (lomake OT1, OT2 tai OT3). Hae kesätukea ja muuta lisätukea joko verkossa (www.kela.fi/asiointi) tai opintotuen muutosilmoituksella (lomake OTm). Kelan asiointipalvelussa (www.kela.fi/asiointi) tai lomakkeella OTmP voit perua ja palauttaa opintotukeasi taikka lakkauttaa tukesi maksamisen. Opintotuen hakulomakkeita saat Kelan toimistoista, internetsivuilta ja oppilaitoksista. Jos käytät paperihakemusta, toimita se ja siihen tarvittavat liitteet oppilaitokselle tai Kelalle. Jos opiskelet yliopistossa, toimita hakemuksesi opintotukilautakunnalle. Korkoavustushakemukset ja toisen asteen oppilaitosten opiskelijoiden opintotukihakemukset käsitellään yleensä Kelan toimistoissa. Useimmissa ammattikorkeakouluissa ja ulkomailla opintonsa suorittavien opintotukihakemukset ratkaistaan Kelan opintotukikeskuksessa. Tarkempia tietoja käsittely-yksiköistä saat Kelan internetsivuilta.

Opintotuki ja erikseen haettavat tuen osat voidaan myöntää **aikaisintaan hakemuksesi saapumiskuukauden alusta lukien**. Opintotuki myönnetään yleensä koko opiskeluaikaksi: yliopisto-opinnoissa käytävissä olevien tukikuukausien mukaiselle opiskeluajalle ja muissa opinnoissa säännönmukaiselle opiskeluajalle.

Opintotukipäätös lähetetään ilmoittamaasi osoitteeseen. Seuraavan lukuvuoden opintolainan valtiontaukausta koskeva opintotukipäätös lähetetään sinulle heinäkuussa hakemuksetta, jos lainatakaus ja muu opintotuki on myönnetty koko opiskeluajallasi ja jos luottotiedoissasi ei ole tapahtunut muutoksia.

Opintoraha ja asumislisä maksetaan kuukausittain ilmoittamallesi pankkitilille. Tuen säännöllinen maksupäivä on kuukauden 4. päivä tai sitä seuraava pankkipäivä. Takautuvia eriä maksetaan päivittäin.

VALITUSOSOITUS

Jos olet tyytymätön saamaasi päätökseen, voit hakea siihen muutosta valittamalla opintotuen muutoksenhakulautakuntaan. Sen päätöksestä voit edelleen valittaa vakuutusoikeuteen. Jätä valituskirjelmä päätöksen antajalle, Kelalle tai opintotukilautakunnalle 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on tullut tiedoksesi. Saat aina kirjallisen päätöksen valituksesta.

TUENSAAJAN ILMOITUSVELVOLLISUUS

Opintotukihakemuksen jättämisen jälkeen tapahtuvista olosuhdemuutoksista sinun on välittömästi ilmoitettava opintotuen myöntäjälle joko verkossa (www.kela.fi/asiointi) tai opintotuen muutosilmoituksella (lomake OTm). Muutoksista ilmoittaminen on velvollisuutesi ja vastuullasi. Jos sinulle on maksettu tukea liikaa tai perusteetta, se peritään takaisin. Jos olet korkeakouluopiskelija, takaisinperintä ei palauta tukikuukausia uudelleen käytettäväksi. Antamiesi tietojen todenperäisyyttä valvotaan ja tarkistuspäätöksiä tehdään automaattisesti esimerkiksi vanhempien verotustietojen perusteella.

TUKEA PÄIVITTÄISIIN KOULUMATKOKIIN

Jos opiskelet päätoimisesti lukiossa tai olet ammatillisessa peruskoulutuksessa, Kela korvaa koulumatkatukena päivittäisten koulumatkojesi kustannukset, kun yhdensuuntainen koulumatkasi asunnolta oppilaitokseen on vähintään kymmenen kilometriä ja koulumatkan kustannukset ovat yli 54 euroa kuukaudessa. Maksat opiskelijana matkastasi itse aina vähintään 43 euroa kuukaudessa. Hae koulumatkatukea joka lukuvuodeksi erikseen koulumatkatuen hakemuslomakkeella (lomake KM1). Jätä hakemus oppilaitokseesi, joka toimittaa sen Kelaan. Jos käytät joukkoliikennettä, täytä hakemuksesi liitteeksi erillinen ostotodistus.

Tiedustelut opintotuesta oppilaitoksesta, opintotukilautakunnasta tai:

- www.kela.fi: kysymyslomake, ohjeet, hakemuslomakkeet, laskentaohjelmat, omien opintotukitietojen kyselypalvelu sekä sähköinen opintotukihakemus ja muutosilmoitus

- Kelan Opiskelijan tuet -palvelunumero, p. 020 692 209 (ma-pe klo 8–18)
- Kelan toimistot

Kela^{fi}

www.kela.fi